

Ulstrup Mølle – fokus på "kulturhistorie og bæredygtigt håndværk på tværs af generationer". **Reetablering og installation af skalkværn og grynvifte med gangtøj.** Et projekt muliggjort med støtte på 400.000 kr. fra LAG –midlerne og 200.000 kr. fra Augustinusfonden.

Projektet er igangsat og forventes afsluttet juni 2023.

LAG- ansøgning: Ulstrup Mølle har gennem snart mange år gennemgået omfattende restaureringer, senest med udskiftning af galleriet (omgangen) i 2020 og fremstår nu som en flot såvel udvendig som indvendig med fuldt fungerende inventar ved vindkraft eller ved vindstille med kraft fra en gammel el-motor, til stor glæde for de besøgende gæster. Kun mangler nu etablering af skalkværnen med grynvifte i at møllen er komplet som da den blev opført for mere end 120 år siden i 1894. Når den manglende skalkværn er etableret, vil møllen være i stand til at formale alle fire korntyper med det udstyr og på en måde som blev anvendt da møllen i sin storhedstid var i daglig drift.

Se bilag: Skematisk opbygning af skal kværn.

Møllen kan allerede med det igangværende inventar formale hvede og rug til f.eks. dyrefoder, og også ved rensning og sigtning producere mel til konsum, herunder de for tiden populære spelt- typer med gode bage egenskaber. Havre kan også valeses til hestefoder som i tidligere tider. Med en funktionsduelig skalkværn, vil det være muligt at afskalle byg, og derved at producere "Perlegryn", som hvis de bliver behandlet i den allerede etablerede grynbrækker, også kan producere byggryn, et produkt som i tidligere tider var meget vigtig, som basisføde for store dele af befolkningen nemlig byggrød til alle 7 ugedage kogt på vand og om søndagen på mælk.

Ulstrup Mølle er således også en vigtig turistattraktion for Kalundborg, og billedet af den idyllisk beliggende mølle benyttes da også ofte som et symbol på Kalundborgs uspolerede landskaber og kulturskatte. Men af måske endnu større betydning er møllens funktion som et naturligt midtpunkt for den lokale identitet, sammenhold og kultur – Ikke mindst i de mørkeste af vintermånederne, hvor beboerforeningen sørger for belysning af møllen, så den kan ses fra hele Ulstrup og omegn.

”Skalkværnen” fra ide´ til virkelighed.

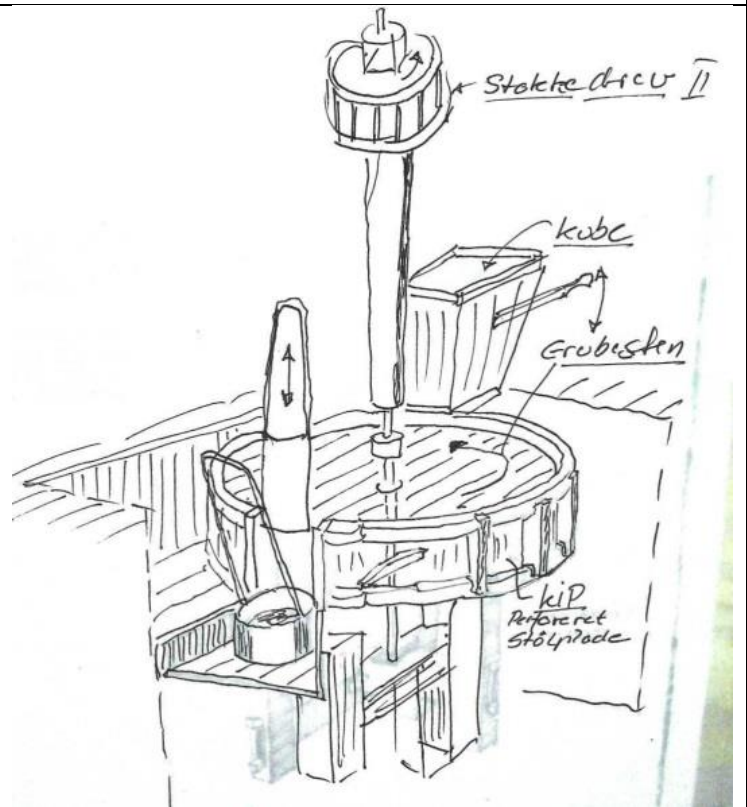
Den originale kværnsten, som i mange år lå på broloftet oven på halsbjælken

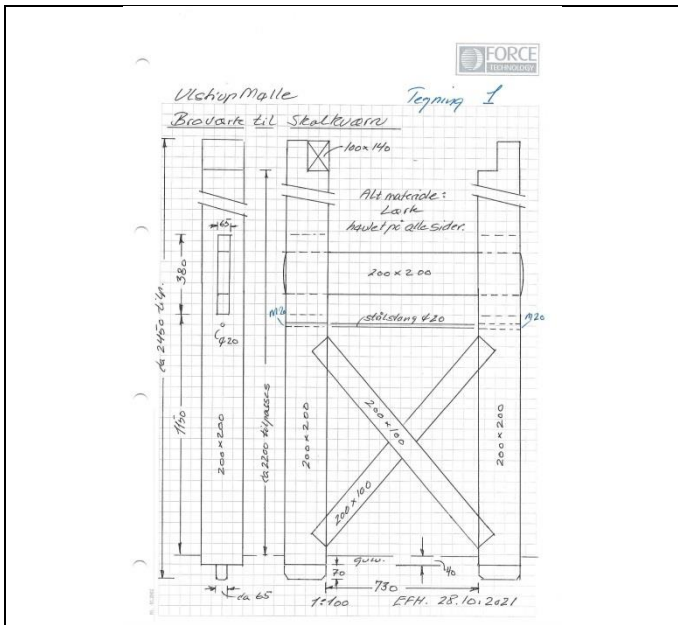
Halsbjælken genbruges fra den oprindelige gamle skalkværn

Gangtøj i ”Mademose mølle” og sådan som det vil komme til at se ud i Ulstrup Mølle

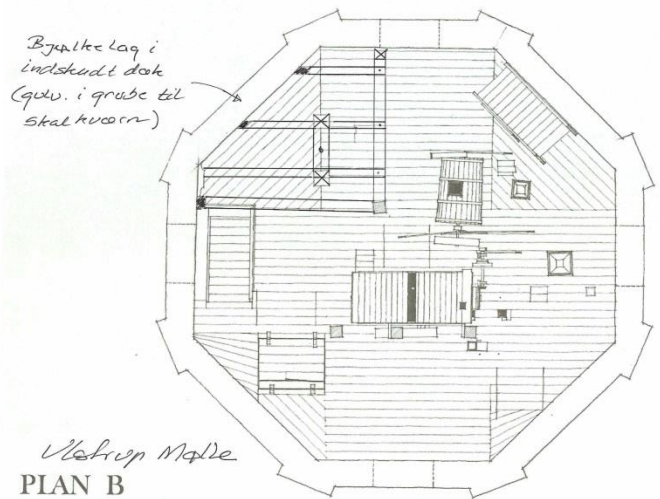
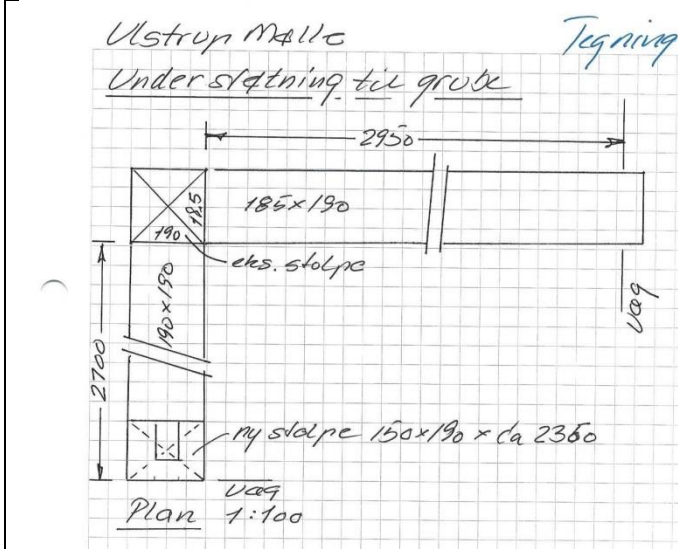

Skematisk opbygning af skalkværnen

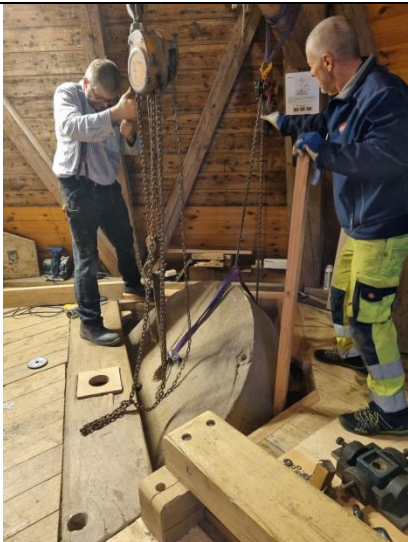
Tegning til broværet

Det nye broværet og grube under montering

Detaljer i grubben

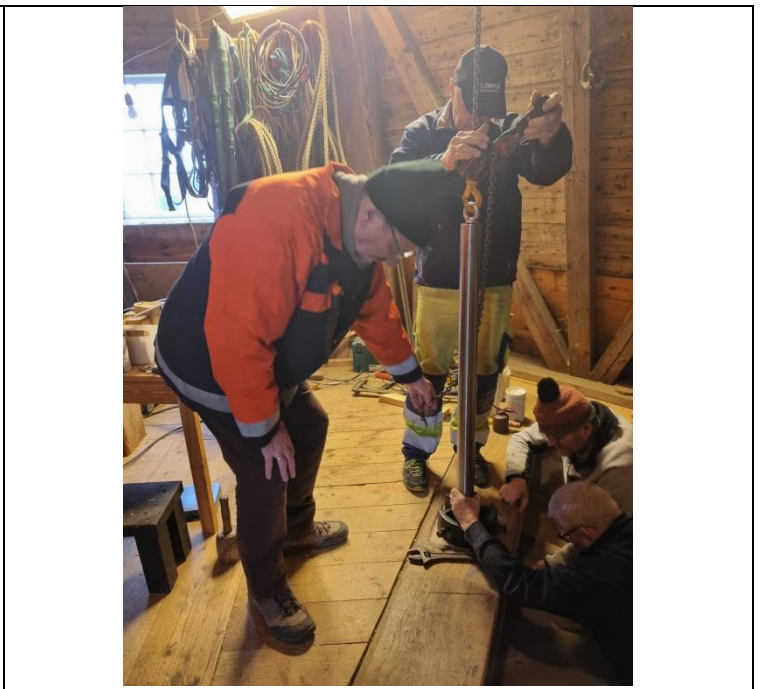
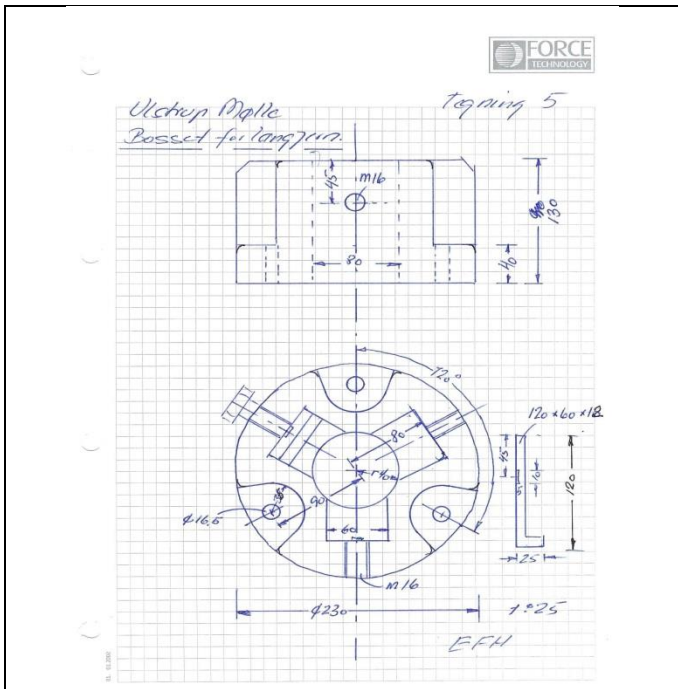
Grubens placering på basis af arkitekternes opmåling og registrering

Kværnstenen hejses på plads

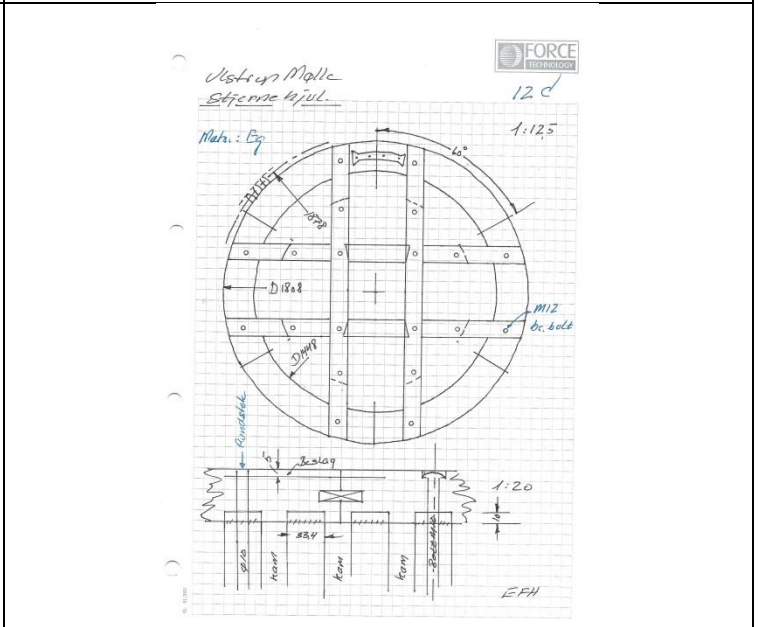
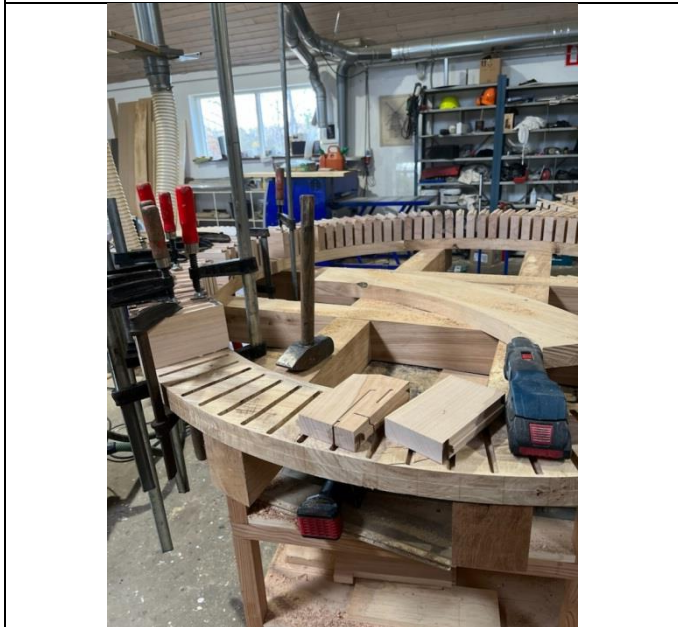

Kværnstenen på plads i grubben

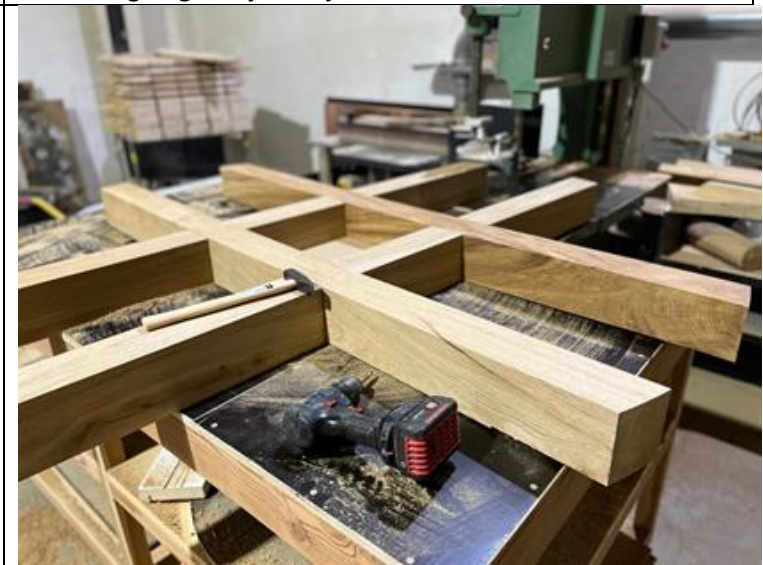
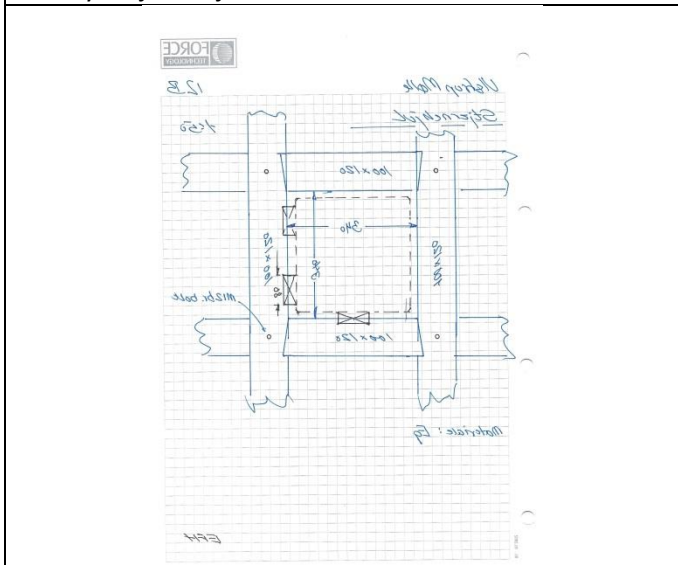
Tegning til "Bosset"

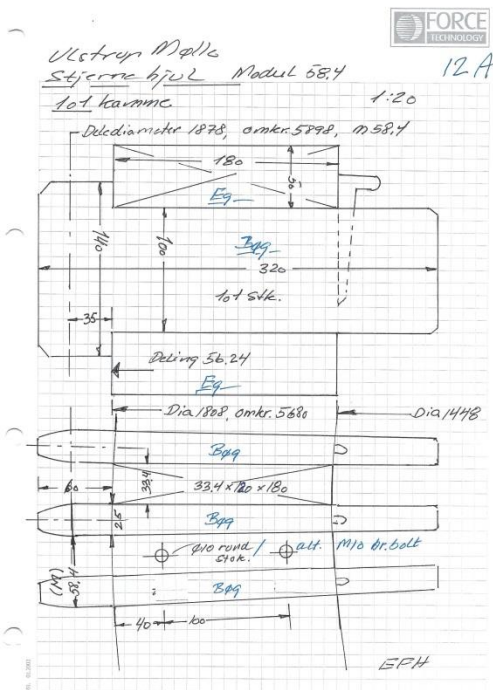
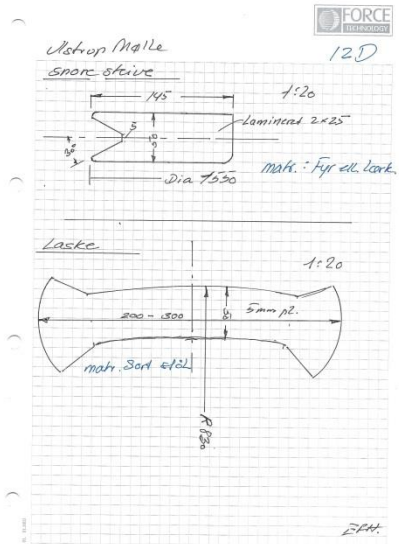
Bosset og langjern bliver monteret i Halsbjælken og stenen

Det nye stjernehjul bliver til

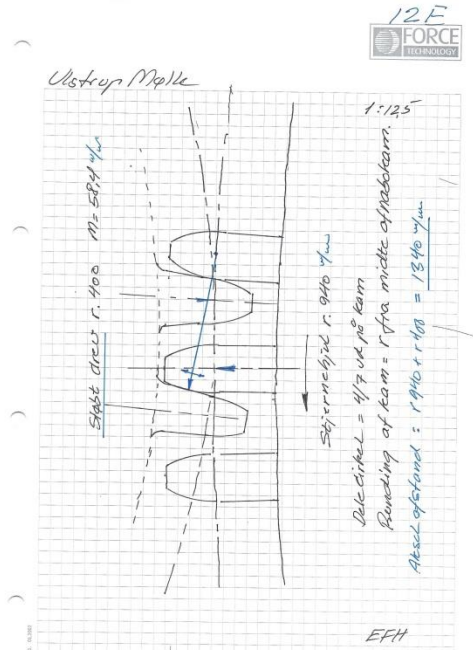
Hoved tegning af stjernehjul

Konstruktions detaljer af kamme og tandmodul

De sidste montage af stjernehjulet

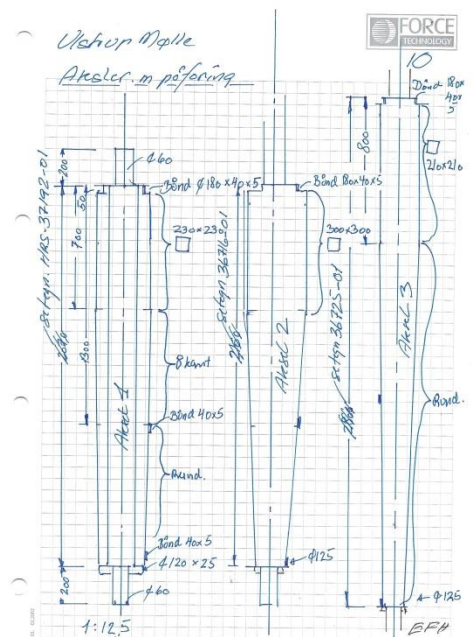

Tanddeling mellem stjernehjul og drivaksel til skalkværn

Det færdige resultat –Overside-

Det færdige resultat -underside- med snoreskive

Påføring af drivakslar

De 3 nye drivakslar bliver til

Påforing af 3 drivaksler

Det færdige resultat

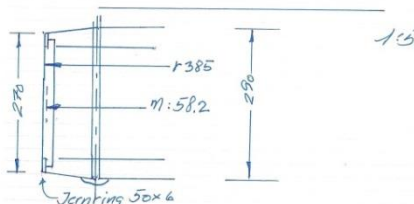

Udklip Mølle
 Sag nr./File No. _____ Udarb. af/Drafted by EFH _____ Dato/Date _____ Side/Page 13A

Emne/Topic: Nyft stokkedrev (41 støkke)

Omkreds: $41 \cdot 59\% = 2419$ mill på støkke
 Diameter: $2419 : \pi = 770$ mm
 Tand modul: $58,2$ mm

- Bredde på stok = 29%
 Tykkelse på stok = 35%
 Afstand mellem støkke = $29,2\%$

Grundtegning til stokkedrev

Udklip Mølle
 Sag nr./File No. _____ Udarb. af/Drafted by EFH _____ Dato/Date _____ Side/Page 13A

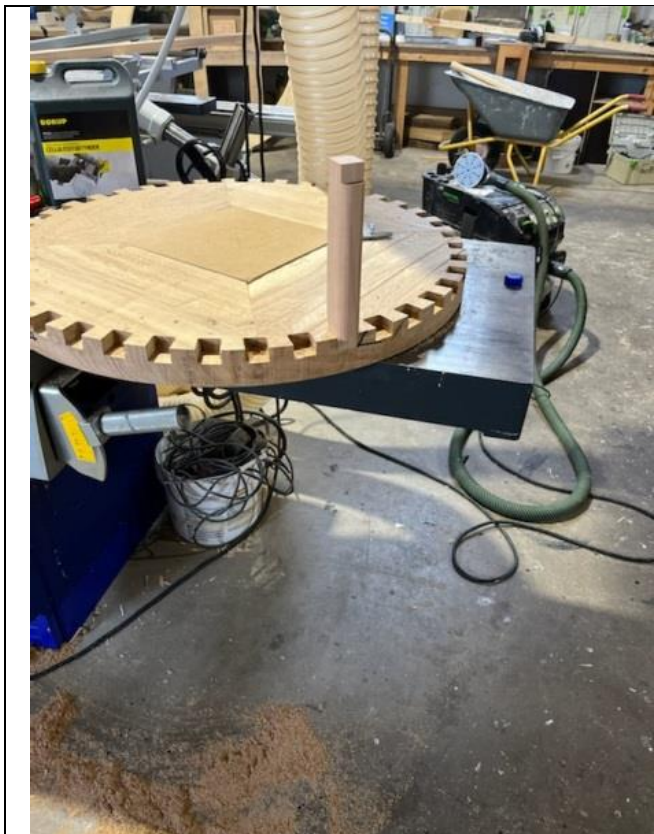
Emne/Topic: Data for nyft stokkedrev + opmål af Stjernehjul

Støkke drev på skroeværn
 Omkreds: 2510 mm mål. på støkke
 Antal støkke: 42 Diameter: $2510 : \pi = 800$

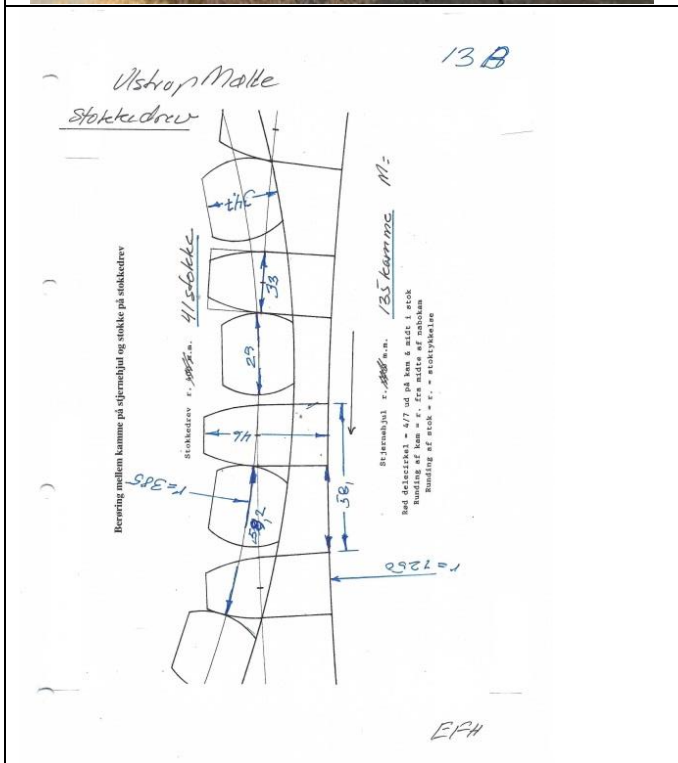
- Deling: $2510 : 42 = 59,76$ mm

Stjernehjul
 Dia = 2508 mm mål på $4/7$ del af Tand
 Omkreds = $2500 \cdot \pi = 7854$ mm
 Antal kamme: 135
 Modul: $7854 : 135 = 58,2$

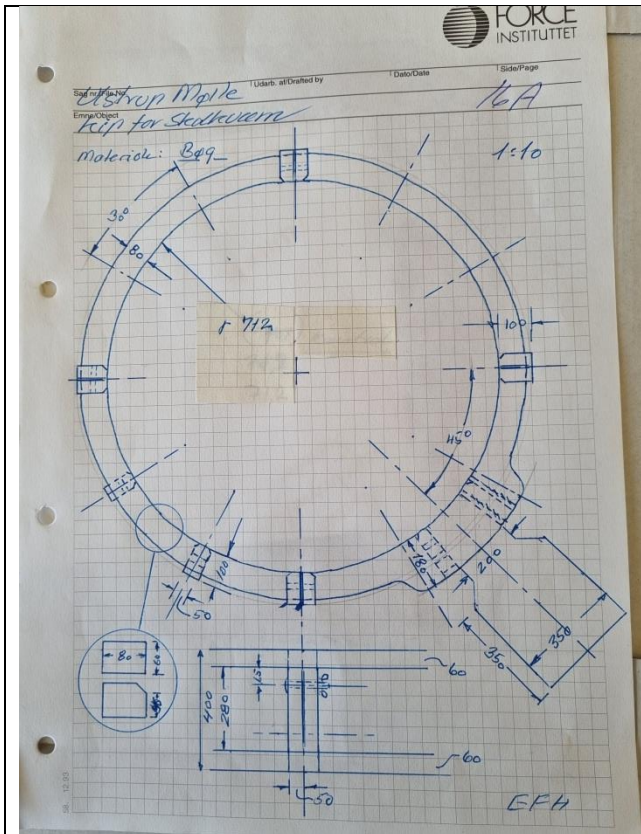
Tanddeling i stokkedrev

Det nye stokkedrev bliver til

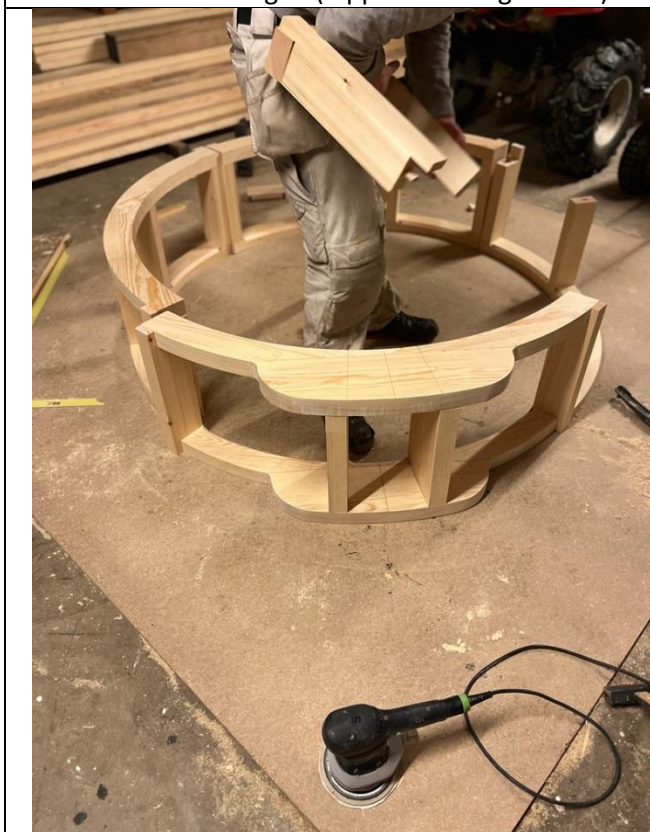
Det færdige resultat

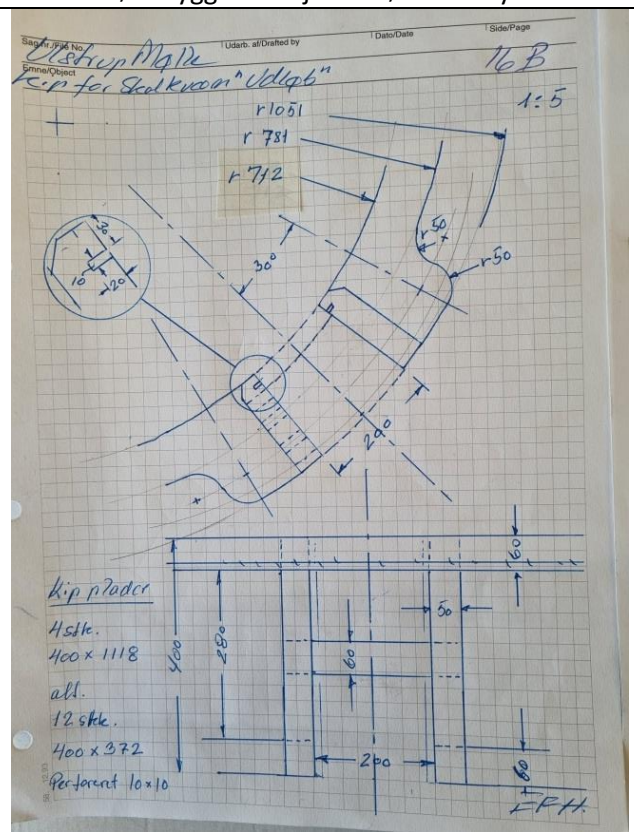
Kværnbesætningen (Kippen omkring stenen)

Møllebygger arbejde fra øverste hylde

Kværnbesætning næsten færdig

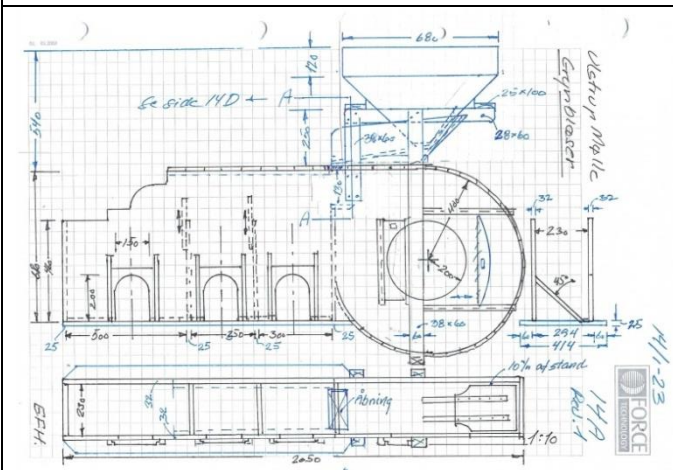
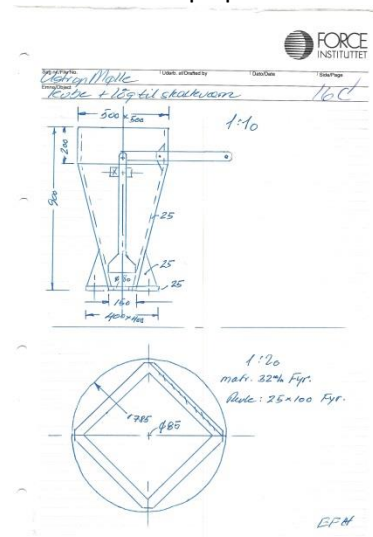
Detalje om udløbet

Låget til skalkværnen

Kuben på plads

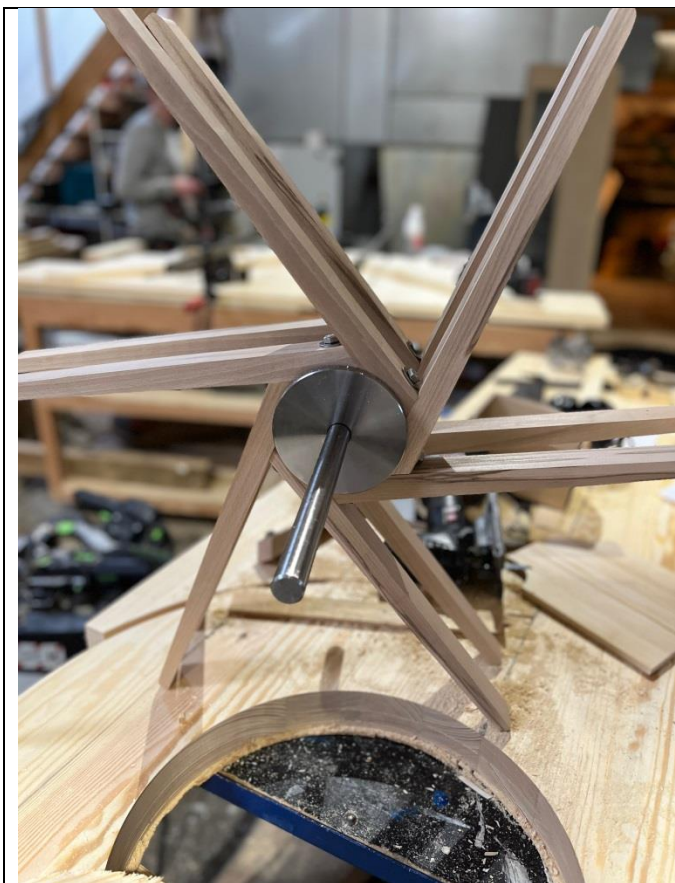

De indledende øvelser til "Grynblæseren"

Grundtegning til grynblæser

Det fædige resultat

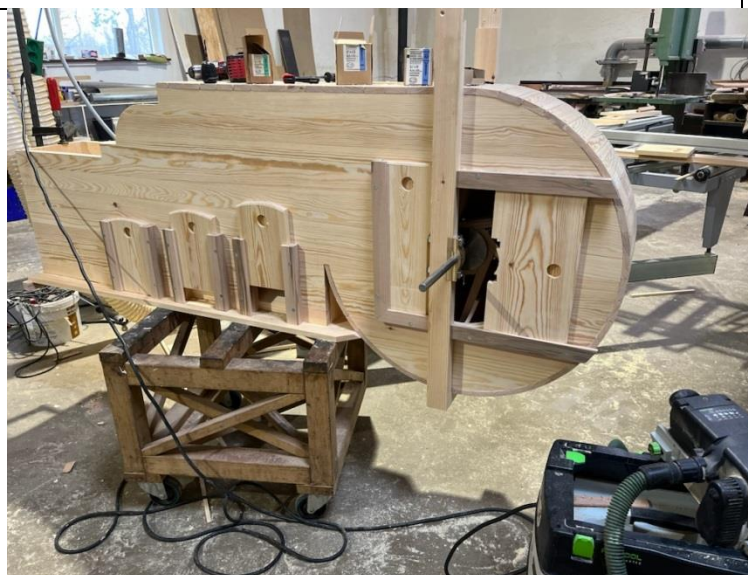
Gangtøj til grynbæser -
Blæserhjulet bliver til.

Indbygning af blæserhjulet

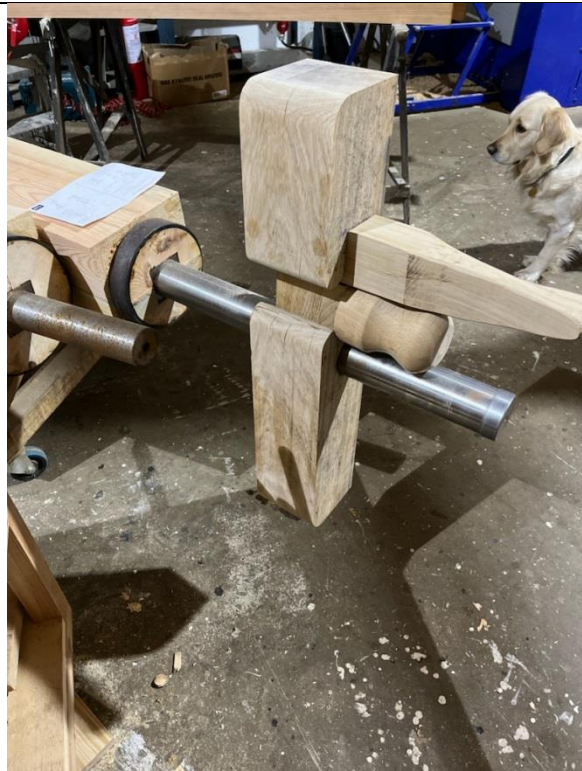
Gangtøjet med blæserhjul på plads

"Grynbæseren" næsten færdig

Medløbsskralde og bosset monteret

Toplejet til kraftudtaget klar til montage 19.02.2023